

มจร. 114 - 0001 - 0331
การทดลองอัดน้ำระบบท่อทางของเรือหลวง

แก้ไขครั้งที่.....	เมื่อ.....
แก้ไขครั้งที่.....	เมื่อ.....
แก้ไขครั้งที่.....	เมื่อ.....

ประกาศ
เรื่อง กำหนดมาตรฐานงานช่างกรรมผู้หหารเรือ
พ.ศ. 2531

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 7.3 และข้อ 13 แห่งระเบียบกรมผู้-
หหารเรือว่าด้วยมาตรฐานงานช่าง พ.ศ. 2529 เจ้ากรมพัฒนาการช่าง กรรมผู้-
หหารเรือ จึงกำหนดมาตรฐานงานช่าง กรรมผู้หหารเรือ หมายเลข มอธ. 114 -
0001 - 0331 การทดลองอัดน้ำระบบท่อทางของเรือหลวง ไว้ดังรายละเอียด
ต่อท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่...๑๔...เดือน.....ปี.๐.....พ.ศ..๓๑..

พลเรือตรี *Emmanuel*
(สมพงษ์ พาสุข)
เจ้ากรมพัฒนาการช่าง

หอจ. 114 - 0001 - 0331
มาตรฐานงานช่างกรรมผู้ทหารเรือ
การทดลองอัดน้ำระบบท่อทางของเรือหลวง

เอกสารอ้างอิงและคำแนะนำทางช่างที่อ้างอิง

1. NAVSEA 0901-LP-480-0002. NAVAL SHIP' S TECHNICAL MANUAL, CHAPTER 9480, PIPING SYSTEMS, CHANGE 12, JUNE 1984

2. Germanischer Lloyd, Rules for the Classification and Construction of Seagoing Steel Ships, Vol.2, Chapter 3 - Machinery Installations, Hamburg, West Germany, 1980

เอกสารประกอบที่แนบ

ไม่มี

ความมุ่งหมาย

การจัดทำมาตรฐานงานช่างว่าด้วยการทดลองห่อและระบบท่อทางเรือหลวง มีความมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทดสอบห่อที่สร้างขึ้นใหม่และตรวจสอบห่อที่มีอยู่เดิมของระบบท่อทาง เพื่อชี้แจงว่าห่อที่ผ่านการเชื่อมงานของ อร. และการติดตั้งท่อและอุปกรณ์ (FITTINGS) บนเรือหลวง และท่อเก่าที่ติดตั้งอยู่ก่อนแล้วจะไม่มีภาวรั่วไหลเมื่อใช้งาน

ขอบเขต

เอกสารฉบับนี้ครอบคลุมเฉพาะห่อที่อยู่ภายนอกอุปกรณ์ภายในเรือที่เป็นส่วนที่เรียกตามภาษาอังกฤษว่า PIPELINE เท่านั้น มิได้รวมห่อภายในอุปกรณ์ของระบบ เช่น ห่อภายในหม้อน้ำหรือเครื่องกลั่นน้ำกำลังดันสูง เป็นต้น

คำนิยาม

1. อุปกรณ์ท่อ (Pipe Fittings) หมายถึงชิ้นส่วนอุปกรณ์ที่เป็นส่วนของระบบท่อทาง (Piping System) เพื่อให้ระบบท่อโดยรวมสามารถทำงานตามที่ออกแบบไว้ได้ อุปกรณ์ท่อได้แก่ ถังทุกชนิด ข้อต่อ ข้องอ หน้าแปลนท่อ และแหวนยึดท่อ (CLAMP)

มอว. 114 - 0001 - 0331

2. **กำลังดันใช้งานสูงสุดที่ยอมรับได้ (Maximum allowable working pressure)** คือกำลังดันใช้งานสูงสุดที่ยอมรับได้เกิดขึ้นในระบบท่อทาง โดยที่ยังไม่เกิดอันตรายต่อตัวท่อและอุปกรณ์ท่อ และของไหลที่เดินงานท่อยังไม่ได้รับการขัดขวางจนถึงขั้นที่ทำให้การทำงานของระบบนั้น ๆ ผิดปกติ (สัญลักษณ์ P_e)

3. **กำลังดันออกแบบ (Design pressure)** คือกำลังดันของของไหลภายในท่อที่ขึ้นจากการคำนวณเพื่อเลือกความหนาของผนังท่อและเพื่อเลือกประเภทของอุปกรณ์ท่อ (สัญลักษณ์ P_o) โดยปกติที่กำลังดันนี้ผู้ออกแบบจะกำหนดให้เป็นจุดที่อุปกรณ์ป้องกันความเสียหาย (Safety equipment) เริ่มทำงาน เช่น ลิ้นรั้วจะเปิด ทางน้ำกลับของสูบจะเปิด หรือลิ้นลดกำลังดันเปิด เป็นต้น กำลังดันออกแบบนี้จะต้องมีน้อยกว่ากำลังดันสูงสุดในระบบ (ข้อ 4)

4. **กำลังดันสูงสุดในระบบ (System maximum Pressure)** คือกำลังดันสูงสุดที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในระบบ ทั้งในขณะใช้งานปกติหรือการเกิดความผิดปกติ (โดยอุบัติเหตุหรือเมื่ออุปกรณ์ท่อตัวใดตัวหนึ่งหยุดทำงาน) หรือในกรณีฉุกเฉิน (ใช้สัญลักษณ์ P_{max})

5. **กำลังทดสอบ (TEST PRESSURE)** คือกำลังดันของน้ำที่ใช้ทดสอบท่อและอุปกรณ์ของท่อในการทดสอบอัดน้ำ (Hydrostatic Test) มีสัญลักษณ์ P_{Test}

6. **การทดสอบอัดน้ำ (Hydrostatic Test)** คือการทดสอบความทนกำลังดันของอุปกรณ์ท่อ, จุดที่ท่อต่อกัน และรอยเชื่อมบนท่อ ด้วยการอัดน้ำอัดอากาศที่แรงดันคงที่ และทิ้งไว้เป็นระยะเวลาหนึ่ง ท่อที่ใช้งานได้ดีจะต้องไม่มีการรั่วไหลที่หน้าแปลน, ข้อต่อต่าง ๆ และรอยเชื่อมทุกรอยเชื่อม การทดสอบอัดน้ำอาจทำนาร่างงานสำหรับทดสอบอุปกรณ์ท่อที่สร้างขึ้น หรือสำหรับท่อที่ได้รับการเชื่อม และสามารถทำนารวดเร็วเพื่อตรวจสอบคุณภาพของท่อเก่า หรือตรวจสอบความมั่นคงของภาวการณ์ท่อโดยการนำท่อใหม่ที่ทำนารทดสอบนาร่างงานแล้วมาต่อกันด้วยหน้าแปลนบนเร็ว

7. **ท่อทางใหม่ (Newly constructed pipeline)** หมายถึงท่อทางที่สร้างขึ้นใหม่หรือที่สร้างใหม่ หรือท่อทางที่มีการเปลี่ยนแปลงระบบท่อทางทั้งระบบบนเร็วเก่า

8. ท่อทางเก่า (Existing pipeline) หมายถึงท่อทางที่ติดตั้งอยู่แล้วเดิมบนเรือ ซึ่งอาจจะได้รับการเปลี่ยนแปลงบางส่วนจากระบบท่อทางบนเรือ ที่ทำการตรวจสอบเอาไว้ก่อนหน้านี้

กล่าวโดยทั่วไป

เมื่อทุกชนิดที่ได้มีการ เชื่อมกันบริเวณรวมถึงอุปกรณ์ที่ได้สร้างขึ้นเองในโรงงานของ อค. ยกตัวอย่างเช่น ถังชนิดต่าง ๆ, Sea chest, ถังดักน้ำตก หรือหม้อกรองต่าง ๆ เป็นต้น จึงต้องผ่านการทดลองอัดน้ำในโรงงานเสียก่อน เพื่อให้เห็นน้ำจากท่อและอุปกรณ์ที่ติดตั้งกล่าวมีคุณภาพดีพอสำหรับใช้ในระบบท่อทางบนเรือ สำหรับอุปกรณ์ของท่อถ้าได้เคยผ่านการทดลองอัดน้ำมาแล้ว หรือมีเอกสารรับรองจากต่างประเทศที่เชื่อถือได้ก็ให้ยกเว้นการทดลองอัดน้ำในโรงงานได้ เมื่อมีการเดินท่อในระบบบนเรือแล้วจะต้องมีการทดลองอัดน้ำทั้งระบบหรือบางส่วนของระบบ จุดประสงค์ของการทดลองอัดน้ำบนเรือ เพื่อตรวจสอบความแน่นหนาของหน้าแปลนหรือการต่อกันของท่อแต่ละท่อ หรือระหว่างท่อกับอุปกรณ์ท่อ

สำหรับท่อทางเก่า ส่วนที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงจะต้องผ่านการทดลองอัดน้ำในโรงงานข้างท่อ และ เมื่อน้ำส่วนที่จะเปลี่ยนแปลงประกอบกับระบบท่อทางบนเรือ จะต้องทำการอัดน้ำบนเรือด้วยเช่นกัน

ผู้ปฏิบัติ

เจ้าหน้าที่ของโรงงานข้างท่อ เป็นผู้ดำเนินการและ เมื่อท่อและอุปกรณ์ท่ออยู่ภายใต้กำลังดัน เป็นเวลานานตามเกณฑ์แล้วที่แจ้ง เจ้าหน้าที่หน่วยควบคุมคุณภาพไปทำการตรวจสอบและบันทึกผล จนกระทั่งไม่สะดวกที่จะทำการอัดน้ำในโรงงานข้างท่อ ให้เจ้าหน้าที่หน่วยควบคุมคุณภาพ เป็นผู้รับผิดชอบจัดหาสถานที่ทำการทดลอง

การปฏิบัตินี้จึงต้องกระทำทั้ง เมื่อทดลองอัดน้ำในโรงงานและการทดลองอัดน้ำระบบท่อทางบนเรือ

น้ำและอุปกรณ์ในการทดลอง

น้ำที่ใช้จะต้อง เป็นน้ำจืดที่สะอาดพอที่จะไม่ทำให้ท่อทาง เกิดสกรกจนงานซึ่งงานไม่ได้ หากมีความจำเป็นที่จะต้องใช้น้ำทะเลจะต้องขอความเห็นชอบจากกองออกแบบฯ เสียก่อน

มอว. 114 - 0001 - 0331

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลองอัดน้ำคือ

- เกจวัดกำลังดัน
- สูบมือหรือสูบชนิดอื่นที่สามารถหักกำลังดันสูงพอ และมีความเหมาะสมต่อการทดลอง
- ผาปิดปลายท่อและ ADAPTER ที่สามารถต่อท่อคนละขนาดให้เข้ากันได้

กำลังดันที่ใช้ในการทดลองอัดน้ำ

1. ท่อวัดย่นทั่วไปใช้กำลังดันทดสอบ

$$P_{Test} = 2 P_c \text{ สำหรับการทดลองอัดน้ำในโรงงาน}$$
$$\text{และ } P_{Test} = 1.5 P_c \text{ สำหรับการทดลองอัดน้ำบนเรือ}$$

แต่ P_{Test} ของทั้งสองกรณีต้องไม่น้อยกว่า 3.5 BAR หรือ 50 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว

2. ท่อเหล็กและอุปกรณ์ท่อที่จะใช้กับระบบที่ของไหลมีอุณหภูมิใช้งานสูงกว่า 300°C จะต้องใช้กำลังดันที่คำนวณจากสูตร

$$P_{Test} = 1.5 \left(\frac{\sqrt{100}}{\sqrt{t}} \right) \text{ สำหรับการทดลองอัดน้ำทั้งสองกรณี}$$

โดยที่ $\sqrt{100}$ คือ ความเค้นที่ยอมได้ที่ 100°C

$\sqrt{t}$ คือ ความเค้นที่ยอมได้ที่ อุณหภูมิใช้งาน

แต่ P_{Test} จะต้องมีค่าไม่เกิน 2 เท่าของ P_c

3. ท่อระบบน้ำมันไฮดรอลิกของระบบเครื่องทางเรือ ใช้ทดลองอัดน้ำในโรงงานด้วยกำลังดัน

$$P_{Test} = 2 P_c \text{ BAR ถ้า } P_c \text{ ไม่เกิน } 69 \text{ BAR}$$
$$\text{และถ้าใช้ } P_{Test} = P_c + 69 \text{ BAR ถ้า } P_c \text{ มากกว่า } 69 \text{ BAR}$$

การทดลองอัดน้ำบนเรือให้ใช้

$$P_{Test} = 1.5 P_c \text{ BAR ถ้า } P_c \text{ ไม่เกิน } 69 \text{ BAR}$$
$$\text{และถ้าใช้ } P_{Test} = P_c + 35 \text{ BAR ถ้า } P_c \text{ มากกว่า } 69 \text{ BAR}$$

พร.114 - 0001 - 0331

1. ระบบอากาศอัด (COMPRESSED AIR SYSTEM) ให้ใช้ค่า P_{Test} ตาม
ข้อ 1. ถ้า P_C ของระบบไม่เกิน 24 BAR กรณีที่ P_C ของระบบมีค่าสูงกว่า 24
BAR ให้ใช้

$$P_{Test} = P_C + 110 \text{ BAR} \text{ สำหรับการอัดน้ำในโรงงาน}$$

$$\text{และ } P_{Test} = 1.5 P_C \text{ สำหรับการอัดน้ำบนเรือ}$$

หมายเหตุ 1 BAR = 14.51 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว

เวลาที่ใช้ในการทดลองอัดน้ำ

1. การอัดน้ำในโรงงาน การทดลองจะต้องทิ้งน้ำที่หัวหรืออุปกรณ์
อยู่ภายใต้กำลังดันไม่น้อยกว่า 30 นาที หากเจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพสังเกตเห็นว่า
จะมีพรุนหรือรอยร้าวที่อาจส่งผลกระทบต่อความแข็งแรง

ท่อและอุปกรณ์ท่อที่สร้างด้วยอัลลอยของทองแดงและนิกเกิลที่สร้างโดย
มีการเชื่อม จะต้องทิ้งน้ำที่หัวอยู่ภายใต้กำลังดันไม่น้อยกว่า 2 ชม.

2. การอัดน้ำของระบบท่อทางบนเรือ การทดลองอัดน้ำระบบท่อ
ทางบนเรือจะต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า 2 ชม.

ท่อทางของระบบที่เป็นสุญญากาศ

ในปัจจุบันมีระบบทางด้านกลจักรบางระบบที่ทำงาน โดยที่กำลังดันของ
ของไหลในท่อมักต่ำกว่าบรรยากาศ ท่อทางและอุปกรณ์ของระบบจะต้องผ่านการ
อัดน้ำในโรงงาน เช่นที่กล่าวมาแล้ว แต่การทดสอบของระบบบนเรือให้ใช้วิธีสร้าง
วัฏจักรเท่ากับวัฏจักรซึ่งงานแทนการอัดน้ำบนเรือ และทิ้งน้ำให้วัฏจักรบนระบบไม่
น้อยกว่า 4 ชม.

กรรมวิธีอัดน้ำในโรงงาน

วิธีการอัดน้ำในโรงงานมีดังต่อไปนี้

ก. เจ้าหน้าที่ช่างท่อเตรียมน้ำที่มีปริมาณเพียงพอกับปริมาณภายใน
ของท่อทั้งหมดที่จะทดลอง

ข. นำท่อทั้งหมดที่ทดลองอัดน้ำในแต่ละครั้งมาต่อหน้าแปลนในลักษณะ
การต่ออุปกรณ์ รดน้ำให้มีการรั่วไหลที่หน้าแปลนทุกหน้าแปลน

มอว.114 - 0001 - 0331

ค. เจ้าหน้าที่ผู้ทดสอบจะต้องจัดหาหน้าแปลนและ ADAPTER ที่สามารถต่อท่อต่างขนาดกันมาให้พร้อมตลอดจนเตรียมจัดหาสุบนำที่มีเกจวัดกำลังดันและอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการรักษาให้ท่ออยู่ภายใต้กำลังดันทดสอบได้เป็นเวลานานเท่าที่ต้องการ

ง. เจ้าหน้าที่ทดลองคอยสังเกตว่ามีการรั่วไหลที่รอยเชื่อมใด ๆ หรือไม่ ถ้าพบว่ามี การรั่วไหลอย่างแน่ชัด ให้ทำเครื่องหมาย ฆ รอยเชื่อมที่เกิดการรั่วไหลและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพทราบ

จ. การทดลองอัดน้ำของอุปกรณ์ท่อให้ใช้หลักการเดียวกันคือ นำอุปกรณ์ท่อมาต่อเป็นอนุกรม แต่ห้ามมีท่อต่อและอุปกรณ์ท่อรวมกัน

ฉ. เมื่อเริ่มทำการทดลองอัดน้ำให้แจ้งเจ้าหน้าที่หน่วยควบคุมคุณภาพให้ทราบว่า การทดลองจะเสร็จเมื่อไร เพื่อให้เจ้าหน้าที่หน่วยควบคุมคุณภาพมีเวลาเตรียมตัวและวางแผนการทำงานได้เหมาะสม

ช. เจ้าหน้าที่หน่วยควบคุมคุณภาพตรวจการรั่วไหลเฉพาะตามรอยเชื่อมต่าง ๆ เมื่อพบการรั่วไหลหรือได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่โรงงานช่างท่อบอกว่ามีการรั่วไหลที่ใดให้หาบันทึกไว้ แล้วชักตัวอย่างรอยเชื่อมเฉพาะที่ไม่มี การรั่วไหลไปทำการฉายเอ็กซเรย์ การชักตัวอย่างให้ถือเกณฑ์ตามตารางที่ 1, 2 สำหรับท่อที่สร้างจากโลหะผสมของทองแดง-นิกเกิล และท่อทองแดง ส่วนท่อที่สร้างด้วยเหล็กไม่ ต้องสุ่มตัวอย่างไปฉายรังสีเอ็กซเรย์ ยกเว้นท่อทางของระบบไอน้ำและก๊าซที่ตามตารางที่ 2

การทดลองอัดน้ำของระบบท่อทางบนเรือ

ก. ระบบท่อทางใหม่จะต้องกระทำตลอดทั้งระบบ ส่วนระบบท่อทางเก่าที่นั้นให้กองออกแบบกลจักรหรือกองแผน ของผู้เป็นผู้พิจารณาว่าจะทดลองอัดน้ำเฉพาะ ส่วนของท่อทางที่เปลี่ยนแปลงใหม่หรือจะทดลองทั้งระบบท่อทางนั้น ๆ

ข. เนื่องจากจุดประสงค์ของการทดลองอัดน้ำนั้น เพื่อตรวจสอบความหนาแน่นของหน้าแปลนต่าง ๆ ดังนั้นส่วนของระบบท่อทางที่อาจเกิดอันตรายเนื่องจากการมีน้ำเข้าไประบายหรืออันตรายจากกำลังดันของน้ำที่รั่วทดลอง จะต้องปลดออกจากระบบ โดยการปลดที่หน้าแปลนและใช้แผ่นปิดท่อก่อนการทดสอบ (ดูรูปที่ 2)

มจร.114 - 0001 - 0331

ค. ในกรณีของอีตีด้าระบบ กลยุทธ์ กลยุทธ์เป็นวิธีที่นำมาปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสี่ยงจาก
อุปสรรคที่เข้ามามีผลกระทบต่อระบบ และเกิดความเสี่ยงถึงอีตีด้าที่หน้ากับที่ผู้สอบจะเข้าถึง
กำลังดีของอีตีด้าของระบบที่ตรวจสอบถึงจุดที่ต้องการ จึงปิดกั้นเพื่อรักษา
กำลังดีเอาไว้

ง. ระหว่างการเข้าถึงกำลังดีจึงอยู่จากระบบที่เอื้ออำนวยให้สิ่งเกิดการรื้อหรือ
ที่หน้ากับอุปสรรคหน้าแปดหน้า ก็พบว่ามีการรื้อหรือกำลังดีที่คล้ายกันเข้ามาอีก ด้วยที่
สามารถหยุดการรื้อหรือกำลังดี ให้หยุดการรื้อหรือกำลังดี เปลี่ยนหน้าแปดหน้าแล้วเริ่ม
ทดลองอีกครั้ง เมื่อไม่มีการรื้อหรือกำลังดีอีกต่อไปก็แจ้งเจ้าหน้าที่หน่วยควบคุมคุณภาพมา
ตรวจสอบและรับรองผลเมื่อเวลาผ่านไปแล้ว 2 ชม.

ระบบท่อทางที่มีกำลังดีใช้การสูง

ระบบท่อทางที่มีกำลังดีใช้การสูง เกินขีดความสามารถของอุปสรรคหน้าจะ
กำลังดีทดลองอีตีด้าขึ้นเร็วได้ดีให้ปฏิบัติดังนี้

- ก. ไม่ต้องการอีตีด้าขึ้นเร็ว
- ข. ติดตั้งท่อทางและอุปกรณ์ให้เสร็จทั้งระบบ
- ค. เดินระบบที่มีกำลังดีทดสอบตามข้อ 4 และแจ้งให้ระบบท่อทางมี

กำลังดีค้างไว้ไม่น้อยกว่า 2 ชม.

ง. ในการที่อุปกรณ์ท่อหรือเครื่องจักรอาจเป็นอันตรายเนื่องจากการทดสอบ
ใช้กำลังดีใช้การหาการทดสอบแทน

จ. ตรวจสอบการรื้อหรือกำลังดีการเข้าหน้าที่ยานที่หน้าแปดหน้าหรือข้อต่อต่าง ๆ ร่วม
กับการอ่านค่าของ เกจวัดกำลังดีของระบบ

การทดสอบระบบท่อทางที่ทำงานด้วยสุญญากาศบนเรือ

ท่อทางของระบบท่อทางที่ทำงานด้วยสุญญากาศให้ปฏิบัติเหมือนการทดลอง
อีตีด้าทุกประการ ยกเว้นให้ทดลองโดยหาทำให้เกิดสุญญากาศ (เท่ากับค่าใช้งาน)
แผนการอีตีด้า และแจ้งให้ระบบอยู่ภายใต้สุญญากาศเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 4 ชม.

การบันทึกผล

เจ้าหน้าที่หน่วยควบคุมคุณภาพจัดทำแบบฟอร์มสำหรับบันทึกข้อมูลท่อและอุปกรณ์

มจร.114 - 0001 - 0331

ที่ทำการทดลองอัดน้ำ แบบพอร์มดังกล่าวจึงต้องสามารถเข้าถึงบันทึกข้อมูลดังต่อไปนี้

สำหรับท่อ :

- หมายเลขท่อในแต่ละกลุ่มที่ทำการอัดน้ำ
- ขนาดของท่อ
- จำนวนรอยเชื่อมในแต่ละท่อ
- จำนวนหน้าแปลน
- หมายเลข SECTION บนเรือที่ท่อจะถูกนำไปติดตั้ง
- หมายเลขแบบ (DRAWING)
- หมายเลขของรอยเชื่อมที่เชื่อมตัวอย่างไปฉายรังสีเอ็กซ
- ชนิดของวัสดุ
- ระบบท่อทาง (ระบบน้ำจืด, ระบบน้ำทะเลดับไฟ)
- หมายเลขกลุ่มของท่อที่นำมาอัดน้ำร่วมกัน
- กำลังดันน้ำที่ใช้ในการทดลอง
- วันที่ทำการทดลอง

สำหรับอุปกรณ์ท่อ :

- ชื่อของอุปกรณ์ (ลิ้นหรือหม้อกรอง ฯลฯ)
- ขนาด
- ระบบท่อทาง
- หมายเลขแบบ (DRAWING)
- ชนิดของวัสดุ
- ตำแหน่งบนเรือ
- กำลังดันน้ำที่ใช้ในการทดลอง
- วันที่ทำการทดลอง

ตัวอย่างแบบพอร์มการบันทึกข้อมูลท่อแสดงไว้บนผนวก ก.

เกณฑ์การตัดสินรอยเชื่อม

1. การอัดน้ำท่อจนเสร็จงาน จะต้องไม่ปรากฏว่ามีรอยเชื่อมใดมีน้ซึมออกมาได้ รอยเชื่อมใดมีความชื้นอยู่เสมอๆ ก็จะพยายามขีดด้วยผ้าแห้งให้ ก็ถือว่ามีการรั่วไหล

มจร.114 - 0001 - 0331

2. การตรวจรอยเชื่อมท่อด้วยรังสีเอ็กซ์ จำนวนรอยเชื่อมที่มีรอยบกพร่อง (DEFECT) ถ้าพบมีลักษณะผิดปกติตามตารางที่ 1 และ 2 จะถือว่า รอยเชื่อมเป็น และฉายรังสีเอ็กซ์ใหม่ ถ้าพบสมมติว่าห้อยเชื่อมของท่อชุดนี้ไม่มีตำหนิและยอมรับได้ หากจนวนรอยเชื่อมที่มีรอยบกพร่องสูงเกินเกณฑ์จะ ต้องนำรอยเชื่อมทุกข้อตรวจทุกท่อที่ทำการทดลองอัดน้ำมาตรวจสอบด้วยรังสีเอ็กซ์ และต้องแก้ไขทุกรอยเชื่อมที่พบรอยบกพร่อง

3. การทดลองอัดน้ำอุปกรณ์ที่ถ่านโรงงาน

- ก. จะต้องมีน้ำซึมออกมาที่ทุกรอยเชื่อมหรือบริเวณอื่น
- ข. ต้องไม่มีการรั่วไหลที่ปากัน (VALVE SEAT)
- ค. ต้องไม่มีการรั่วไหลผ่านแป้กิ้งของกัน (หากมีการรั่วไหลจะปรากฏให้เห็นภายใน 15 นาที)

4. การทดลองอัดน้ำเพื่อทดสอบการต่อหน้าแปลนบนเรือ จะต้องมี การรั่วไหลที่หน้าแปลนทุก ๆ หน้าแปลน

5. การทดลองรั่วอากาศกับระบบท่อทางที่ทำงานด้วยสูญญากาศ ภายใน ช่วงเวลาไม่น้อยกว่า 4 ชม. ค่าของรั่วจะต้องมีลดลงเกิน 20 % ของค่าที่ เริ่มการทดลอง

การทำเครื่องหมาย

ท่อที่ผ่านการทดสอบอัดน้ำในโรงงานแล้วให้เจ้าหน้าที่หน่วยควบคุมคุณภาพทำ เครื่องหมายที่ท่อ และเจ้าหน้าที่ช่างท่อจะต้องจัดการอุดหัวท้ายด้วยเศษผ้าอย่าง แน่นหนา

ส่วนอุปกรณ์ท่อที่ผ่านการทดลองอัดน้ำในโรงงานแล้วให้เจ้าหน้าที่หน่วยควบคุมคุณภาพออกเครื่องหมายแสดงว่าผ่านการรับรองแล้วไว้ที่อุปกรณ์นั้น ๆ

มอ. 114 - 0001 - 0331

ตารางที่ 1

การชักตัวอย่าง, เกณฑ์การยอมรับได้และการแก้ไขรอยเชื่อมของท่อทองแดงผสมนิกเกิล

N = จำนวนรอยเชื่อมของทุกท่อที่ทำการัดน้ำรวมกัน

n = จำนวนรอยเชื่อมที่สุ่มมาฉายรังสีเอ็กซ์

c = จำนวนรอยเชื่อมที่ยอมรับได้มีตำหนิจากจำนวนที่สุ่มมาฉายรังสีเอ็กซ์

N	n	c
2 - 7	N	0
8 - 15	N หรือ 13	1
16 - 90	N หรือ 13	1
91 - 150	20	2
151 - 280	32	3
มากกว่า 280	50	5

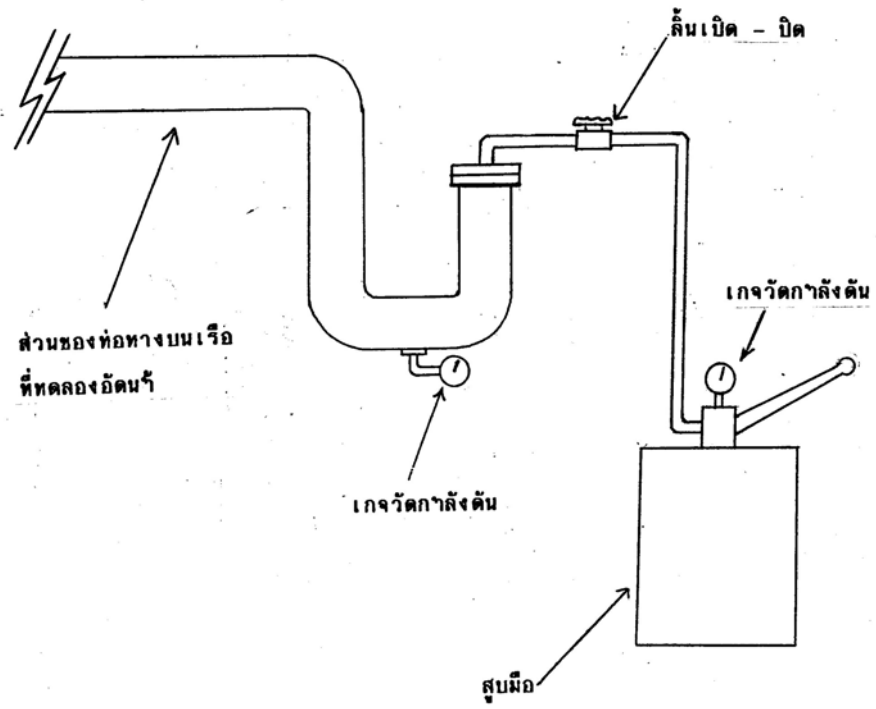
มจร. 114 - 0001 - 0331

ตารางที่ 2

การชักตัวอย่าง, เกมการยอมรับได้และการแก้ไขรอยเชื่อมของท่อทองแดงและท่ออาน้ำ

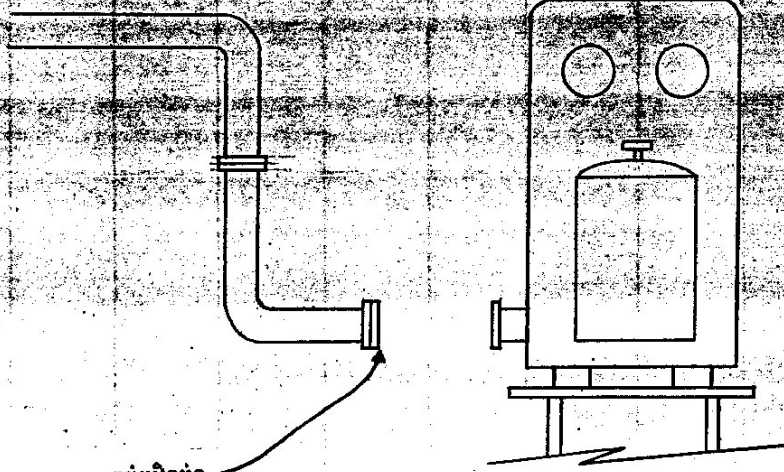
N	n	c
2 - 15	2	1
16 - 25	3	1
26 - 90	5	1
21 - 150	8	1
151 - 500	13	2

มอธ. 114 - 0001 - 0331

รูปที่ 1 การต่อท่อจากสุขุมมือเข้าระบบท่อทาง

ส่วนของท่อทางที่อยู่ด้านบน

แผ่นปิดท่อ

รูปที่ 2 การแยกเครื่องที่อาจเป็นอันตรายจากการทดลองฉีดน้ำออกจากระบบท่อทาง
(การถอด FLEXIBLE COUPLING ออก)

ผนวก ก.

ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลท่อ

เรือหลวง.....เจ้าหน้าที กคค.ลงนาม.....วันที่.....
 วัสดุท่อ.....แผนที่.....

หมายเลข ท่อ	ขนาดท่อ (มม.)	หมายเลข ซุก	หมายเลข ระบบท่อทาง	กำลังกั้น ทดสอบ	จำนวน รอยเชื่อม	จำนวน หนาแปลน	หมายเลข SECTION	หมายเลข แบบ	หมายเลข รอยเชื่อมชุด

ผนวก ๑.

ตัวอย่างการกรอกแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลท่อ

ชื่อผลงาน..... บว. ๖๖๖ ..... เจ้าหน้าที่..... กมล. ลงนาม ๕๐. ๖๖๖๖ (๖๖๖๖) วันที่ ๓ ก.พ. ๖๖
 วัสดุท่อ..... cu/n: cfe ..... แผนที่..... ๑ .....

หมายเลขท่อ	ขนาดท่อ (มม.)	หมายเลขชุด	หมายเลขระบบท่อทาง	กำลังกันทดสอบ	จำนวนรอยเชื่อม	จำนวนหน้าแปลน	หมายเลข SECTION	หมายเลขแบบ	หมายเลขรอยเชื่อม
1	57x1.5	3	4430	15 BAR	6	2	II	4320-01.00	1 AB
2	57x1.5	3	4430	"	8	-	II	"	
3	76x2	3	4430	"	4	2	II	"	2 AB 3 AB 4 AB
4	89x2	3	4430	"	11	3	II	"	5 AB 6 AB 7 AB
5	76x2	3	4430	"	4	2	III	"	
6	76x2	3	4430	"	4	4	III	"	
7	76x2	3	4430	"	5	-	III	"	8 AB
8	57x1.5	3	4430	"	4	3	IV	"	
9	38x1.5	3	4550	13.5 BAR	4	3	V	4550-01.00	9 AB
10	44.5x1.5	3	4550	"	5	-	V	"	10 AB 11 AB
11	57x1.5	3	"	"	4	2	VI	"	
12	89x2	3	"	"	3	-	VI	"	
13	108x2.5	3	"	"	4	2	VI	"	12 ABC